

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Druk nr 3818

Warszawa, 9 września 2019 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

**- o zmianie ustawy - Prawo geologiczne i
górnictwo oraz ustawy o udostępnianiu
informacji o środowisku i jego ochronie,
udziale społeczeństwa w ochronie
środowiska oraz o ocenach
oddziaływania na środowisko.**

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Annę Paluch.

(-) Waldemar Andzel; (-) Dorota Arciszewska-Mielewczyk; (-) Jan Krzysztof Ardanowski; (-) Piotr Babinetz; (-) Barbara Bartuś; (-) Jacek Bogucki; (-) Joanna Borowiak; (-) Wojciech Buczak; (-) Lidia Burzyńska; (-) Przemysław Czarnecki; (-) Witold Czarnecki; (-) Elżbieta Duda; (-) Barbara Dziuk; (-) Leszek Galemba; (-) Jarosław Gonciarz; (-) Jerzy Gosiewski; (-) Michał Jach; (-) Norbert Kaczmarczyk; (-) Alicja Kaczorowska; (-) Piotr Kaleta; (-) Jan Kilian; (-) Krzysztof Janusz Kozik;

(-) Leonard Krasulski; (-) Bernadeta Krynicka; (-) Marta Kubiak; (-) Jacek Kurzępa; (-) Anna Kwiecień; (-) Marek Kwitek; (-) Józef Leśniak; (-) Krzysztof Lipiec; (-) Krzysztof Maciejewski; (-) Ewa Malik; (-) Marek Matuszewski; (-) Anna Milczanowska; (-) Jan Mosiński; (-) Kazimierz Moskal; (-) Jerzy Naszkiewicz; (-) Maria Nowak; (-) Danuta Nowicka; (-) Anna Paluch; (-) Elżbieta Teresa Płonka; (-) Piotr Pyzik; (-) Urszula Rusecka; (-) Roman Sasin; (-) Czesław Sobierajski; (-) Agnieszka Soin; (-) Krzysztof Szulowski; (-) Ewa Szymańska; (-) Adam Śnieżek; (-) Jacek Świat; (-) Ewa Tomaszewska; (-) Mariusz Trepka; (-) Jan Warzecha; (-) Jerzy Wilk; (-) Grzegorz Adam Woźniak; (-) Sławomir Zawiślak; (-) Tomasz Zieliński; (-) Maria Zuba.

U S T A W A

z dnia.....2019 r.

o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Art. 1. W ustawie z dnia 11 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 868,1214 i 1495) w dziale III po rozdziale 1 dodaje się rozdział 1a w brzmieniu:

„ROZDZIAŁ 1A

WYDOBYWANIE WĘGLA KAMIENNEGO LUB WĘGLA BRUNATNEGO ZE ZŁÓŻ O PODSTAWOWYM ZNACZENIU DLA GOSPODARKI NARODOWEJ.

Art. 42a. 1. Przed złożeniem wniosku o uzyskanie koncesji na wydobywanie węgla kamiennego lub węgla brunatnego ze złóż o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej jest wymagane uzyskanie decyzji o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia w zakresie wydobywania węgla kamiennego lub węgla brunatnego ze złóż o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej, zwanego dalej „obszarem specjalnego przeznaczenia”.

2. Złożami węgla brunatnego o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej są złoża węgla brunatnego o średniej miąższości pokładów większej niż 7 m., których eksploatacja jest niezbędna dla zapewnienia bezpieczeństwa surowcowego państwa.

3. Złożami węgla kamiennego o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej są złoża węgla kamiennego o charakterystyce określonej wyróżnikiem od 31 do 37 dla typów węgla kamiennego, określonych w normie PN-G-97002:2018-11, których eksploatacja jest niezbędna dla zapewnienia bezpieczeństwa surowcowego państwa.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, złoża węgla kamiennego lub węgla brunatnego o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej, wraz ze wskazaniem ich

lokalizacji, mając na uwadze zasadę racjonalnej gospodarki złożem oraz interes surowcowy państwa, a także potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego.

Art. 42b. Wniosek o wydanie decyzji o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia zawiera:

- 1) dane identyfikujące podmiot zamierzający podjąć działalność, o której mowa w art. 42a ust. 1, w tym określenie jego statusu prawnego;
- 2) dane o strukturze kapitału i powiązaniach kapitałowych podmiotu, o którym mowa w pkt 1;
- 3) dane o źródłach pochodzenia środków finansowych i sytuacji finansowej podmiotu, o którym mowa w pkt 1;
- 4) dane o strukturze organizacyjnej podmiotu, o którym mowa w pkt 1;
- 5) dane wszystkich osób wchodzących w skład organów zarządzających i kontrolnych podmiotu, o którym mowa w pkt 1 oraz dane osób działających z ich upoważnienia, obejmujące, w przypadku:
 - a) obywateli polskich lub cudzoziemców posiadających numer PESEL - imię, nazwisko, numer PESEL oraz stanowisko lub funkcję pełnioną w danym podmiocie,
 - b) cudzoziemców nieposiadających numeru PESEL - imię, nazwisko, datę i miejsce urodzenia, imiona rodziców, obywatelstwo, aktualny adres zamieszkania, numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, a także stanowisko lub funkcję pełnioną w danym podmiocie;
- 6) określenie granic terenu objętego wnioskiem, przedstawionych na kopii mapy zasadniczej lub w przypadku jej braku, na kopii mapy katastralnej ewidencyjnej, przyjętych do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, obejmujących teren, którego wniosek dotyczy i terenu, na który ta działalność będzie oddziaływać;
- 7) wykaz nieruchomości lub ich części, zgodnie z ewidencją gruntów i budynków, na których planuje się utworzenie obszaru specjalnego przeznaczenia, ze wskazaniem nieruchomości, w stosunku do których podmiot nie posiada tytułu prawnego do nieruchomości;
- 8) wypisy z rejestru gruntów wraz z wyrysami z mapy ewidencyjnej dla terenu objętego wnioskiem;

- 9) określenie rodzaju zamierzonej działalności;
- 10) planowany sposób i charakterystykę zagospodarowania terenu przedstawione w formie opisowej i graficznej,
- 11) określenie uwarunkowań geologicznych terenu objętego zamierzoną działalnością.

Art. 42c. 1. Decyzję o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia wydaje minister właściwy do spraw środowiska na wniosek podmiotu zamierzającego podjąć działalność, o której mowa w art. 42a ust. 1.

2. Stroną postępowania o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia jest wyłącznie podmiot, o którym mowa w ust. 1.

3. Decyzję o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia wydaje się po zasięgnięciu opinii:

- 1) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Szefa Agencji Wywiadu – dotyczącej podmiotu zamierzającego ubiegać się o tę decyzję w zakresie, o którym mowa w art. 42d ust. 1 pkt 1;
- 2) ministra właściwego do spraw gospodarki złożami kopalin – w zakresie potrzeb bezpieczeństwa energetycznego kraju;
- 3) właściwego miejscowo wójta (burmistrza, prezydenta miasta) - w zakresie polityki przestrzennej gminy.

4. Organy, o których mowa w ust. 3, przedstawiają ministrowi właściwemu do spraw środowiska, opinie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku tego ministra o wydanie opinii.

5. Jeżeli organ, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, nie wyda opinii w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku uważa się, że wydał opinię pozytywną.

6. Organy, o których mowa w ust. 3 pkt 1, mogą odstąpić od uzasadnienia opinii ze względu na interes bezpieczeństwa państwa lub porządek publiczny.

7. W postępowaniach, przed organami, o których mowa w ust. 3 zażalenie przysługuje wyłącznie podmiotowi, o którym mowa w ust. 2.

8. W postępowaniu o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia oraz w postępowaniach przed organami, o których mowa w ust. 3, przepisu art. 31 Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się.

9. O wszczęciu postępowania o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia zawiadamia się właściwego miejscowo starostę i marszałka województwa.

Art. 42d. 1. W postępowaniu o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia ustala się, czy podmiot zamierzający podjąć działalność, o której mowa w art. 42a ust. 1:

1) nie znajduje się pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego, o której mowa w art. 49a ust. 4, a w przypadku znajdowania się pod taką kontrolą, czy kontrola ta może zagrażać bezpieczeństwu państwa;

2) posiada siedzibę w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - będącym stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;

3) lub podmiot powiązany z nim kapitałowo, w ciągu ostatnich 5 lat prowadził przynajmniej przez 1 rok działalność polegającą na wydobywaniu węgla kamiennego lub węgla brunatnego ze złóż.

2. W postępowaniu o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia ustala się również, czy teren objęty wnioskiem, o którym mowa w art. 42b jest zgodny z racjonalnym zagospodarowaniem danego złoża, wynikającym z jego uwarunkowań geologicznych.

Art. 42e. 1. Nieuregulowany stan prawny nieruchomości objętych wnioskiem o wydanie decyzji o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia lub brak danych w katastrze nieruchomości pozwalających na ustalenie danych osobowych, w szczególności adresu zamieszkania właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości, nie stanowi przeszkody do wszczęcia i prowadzenia postępowania o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia.

2. Przez nieuregulowany stan prawny należy rozumieć także sytuację, kiedy dotychczasowy właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości nie żyje, a spadkobiercy nie wykazali prawa do spadku.

Art. 42f. Minister właściwy do spraw środowiska odmawia utworzenia obszaru specjalnego przeznaczenia jeżeli:

1) teren objęty wnioskiem nie jest zgodny z racjonalnym zagospodarowaniem danego złoża, wynikającym z jego uwarunkowań geologicznych;

2) podmiot zamierzający podjąć działalność, o której mowa w art. 42a ust. 1:

a) znajduje się pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego, o której mowa w art. 49a ust. 4 i kontrola ta może zagrażać bezpieczeństwu państwa,

b) nie posiada siedziby w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - będącym stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym,

c) lub podmiot powiązany z nim kapitałowo, w ciągu ostatnich 5 lat nie prowadził przynajmniej przez 1 rok działalności polegającej na wydobywaniu węgla kamiennego lub węgla brunatnego ze złóż.

Art. 42g. Decyzja o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia określa:

- 1) teren objęty zamierzoną działalnością;
- 2) oznaczenie nieruchomości, objętych zamierzoną działalnością;
- 3) rodzaj zamierzonej działalności;
- 4) warunki i zasady zagospodarowania terenu;
- 5) informację, o której mowa w art. 42h ust. 1.

Art. 42h. 1. Decyzja o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia nie rodzi praw do terenu oraz nie narusza prawa własności i uprawnień osób trzecich.

2. Jeżeli w związku z decyzją o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia korzystanie z nieruchomości lub jej części w dotychczasowy sposób albo zgodnie z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe bądź istotnie ograniczone albo jeżeli wartość nieruchomości uległa obniżeniu właściciel albo użytkownik wieczysty może żądać od podmiotu, który uzyskał decyzję o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia odszkodowania za poniesioną rzeczywistą szkodę.

Art. 42i. 1. Decyzja o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia podlega natychmiastowemu wykonaniu.

2. Od decyzji, o której mowa w ust. 1 służy wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, który wnosi się w terminie 7 dni od dnia doręczenia decyzji stronie.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2 rozpatruje się w terminie 14 dni. Przepisu art. 135 Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się.

4. Do terminu, o którym mowa w ust. 3, nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa do dokonania określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania, okresów trwania mediacji oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu.

5. W postępowaniu przed organem wyższego stopnia oraz przed sądem administracyjnym nie można uchylić decyzji o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia, w całości ani stwierdzić jej nieważności, gdy wadą dotknięta jest tylko część decyzji dotycząca części obszaru specjalnego przeznaczenia.

Art. 42j. 1. Do zmiany decyzji o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia, stosuje się odpowiednio przepis art. 155 Kodeksu postępowania administracyjnego, z zastrzeżeniem że zgodę wyraża wyłącznie podmiot, który uzyskał decyzję.

2. Decyzja o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia nie podlega przeniesieniu.

Art. 42k. 1. Decyzja o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia wiąże właściwe organy odpowiednio przy sporządzaniu, wydawaniu lub zmianie:

- 1) studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;
- 2) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- 3) decyzji o pozwoleniu na budowę;
- 4) decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego;
- 5) decyzji o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych;
- 6) decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego;
- 7) decyzji o warunkach zabudowy.

2. Minister właściwy do spraw środowiska niezwłocznie doręcza właściwym miejscowo wojewodom kopie wydanych decyzji o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia.

3. W terminie roku od dnia, w którym koncesja na wydobywanie węgla kamiennego lub węgla brunatnego ze złóż o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej stała się ostateczna zmienia się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, wprowadzając do niego obszar specjalnego przeznaczenia. W przypadku braku miejscowego planu

zagospodarowania przestrzennego sporządza się taki plan obejmujący obszar specjalnego przeznaczenia.

4. Jeżeli rada gminy nie zmieniła miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, poprzez wprowadzenie do niego obszaru specjalnego przeznaczenia lub nie sporządziła miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego ten obszar, w terminie o którym mowa w ust. 3, wojewoda wprowadza obszar specjalnego przeznaczenia do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku jego braku, sporządza miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący obszar specjalnego przeznaczenia i wydaje w tych sprawach zarządzenie zastępcze w terminie 6 miesięcy od upływu terminu określonego w ust. 3. Przyjęty w tym trybie plan wywołuje takie skutki jak miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

5. W przypadku złożenia przez radę gminy skargi na zarządzenie zastępcze, o którym mowa w ust. 4, przepisy art. 92a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym stosuje się odpowiednio.

6. Koszty wprowadzenia obszaru specjalnego przeznaczenia do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub sporządzenia projektu tego planu, o których mowa w ust. 3-4, ponosi podmiot, który uzyskał decyzję o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia.

7. Do czasu wprowadzenia obszaru specjalnego przeznaczenia do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie stosuje się miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w zakresie w jakim są one sprzeczne z decyzją o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia.

Art. 42l. 1. Decyzję o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia dołącza się do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz do wniosku o wydanie koncesji.

2. Jeżeli w terminie 2 lat od dnia, w którym decyzja o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia stała się ostateczna, a podmiot, który uzyskał tę decyzję nie wystąpił

z wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzja o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia wygasa.

Art. 42m. 1. Udzielenie koncesji na wydobywanie węgla kamiennego lub węgla brunatnego ze złóż o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej następuje w terminie 21 dni od dnia złożenia wniosku o udzielenie koncesji. Do terminu, o którym mowa w zdaniu poprzednim nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa do dokonania określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania, okresów trwania mediacji oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu.

2. Udzielenie koncesji, o której mowa w ust. 1 nie wymaga uzgodnień, o których mowa w art. 23 ust. 1 pkt 3 i ust 2a pkt 1.

3. Nieuregulowany stan prawny nieruchomości objętych wnioskiem o udzielenie koncesji, o której mowa w ust. 1 lub brak danych w katastrze nieruchomości pozwalających na ustalenie danych osobowych, w szczególności adresu zamieszkania właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości, nie stanowi przeszkody do wszczęcia i prowadzenia postępowania o udzieleniu koncesji na wydobywanie węgla kamiennego lub węgla brunatnego ze złóż o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej.

4. Przez nieuregulowany stan prawny należy rozumieć także sytuację, kiedy dotychczasowy właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości nie żyje, a spadkobiercy nie wykazali prawa do spadku.

5. Do postępowania o udzielenie koncesji, której mowa w ust. 1 nie stosuje się art. 28 i – 28 l.

6. Do zawiadomień o decyzjach i innych czynnościach organu koncesyjnego stosuje się przepis art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego, przy czym zawiadomienie o innych czynnościach podjętych w postępowaniach uważa się za dokonane po upływie siedmiu dni od dnia, w którym nastąpiło publiczne obwieszczenie, inne publiczne ogłoszenie lub udostępnienie pisma w Biuletynie Informacji Publicznej.

7. Kopie decyzji o udzieleniu koncesji na wydobywanie węgla kamiennego lub węgla brunatnego ze złóż o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej minister właściwy do spraw środowiska niezwłocznie doręcza także właściwym miejscowo wojewodom.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 i 1479 oraz z 2019 r. poz. 630) w art. 80 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku działalności określonej ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze, innej niż przedsięwzięcia wymagające koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin, kryterium oceny lokalizacji przedsięwzięcia jest nienaruszenie zamierzoną działalnością przeznaczenia nieruchomości określonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, oraz w odrębnych przepisach. Przepisy rozdziału 1a działu III ustawy - Prawo geologiczne i górnicze stosuje się.”.

Art. 3. 1. Do postępowań, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1 oraz postępowań, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 2 wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 42a ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1 i dotyczących złóż węgla kamiennego lub węgla brunatnego o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Postępowania, o których mowa w ust. 1 zawieszają się do dnia uzyskania decyzji, o której mowa w art. 42a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1.

3. Postępowania dotyczące uzgodnień, o których mowa w art. 23 ust. 1 pkt 3 i ust 2a pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 42a ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1 prowadzone w związku z udzieleniem koncesji na wydobywanie węgla kamiennego lub węgla brunatnego ze złóż o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej umarza się.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Przedmiot proponowanych zmian ma na celu usunięcie przeszkód prawnych komplikujących poszczególne etapy realizacji inwestycji polegającej na wydobywaniu węgla kamiennego lub węgla brunatnego ze złóż o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej. Przeszkody te utrudniają prawidłowe i sprawne prowadzenie postępowań administracyjnych w odniesieniu do wymienionych rodzajów działalności.

Wdrożenie w życie przedstawionych niniejszym projektem zmian w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 868 z późn. zm.), zwanej dalej „p.g.g.”, doprowadzi do zmniejszenia ponoszonego przez przedsiębiorców ryzyka inwestycyjnego związanego z wydobywaniem węgla kamiennego lub węgla brunatnego ze wskazanych złóż.

Zaproponowane zmiany wychodzą naprzeciw postulatam przedsiębiorców zajmujących się wydobywaniem węgla kamiennego lub węgla brunatnego ze złóż. Przy czym istotnym jest, że zmiana ta dotyczy wyłącznie złóż węgla kamiennego lub węgla brunatnego o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej. Katalog tych złóż zostanie natomiast enumeratywnie wymieniony w rozporządzeniu Rady Ministrów, do wydania którego delegację przewiduje art. 42a ust. 4 projektu.

Projekt skupia się na wprowadzeniu kolejnego postępowania mającego na celu wydanie decyzji o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia w zakresie wydobywania węgla kamiennego lub węgla brunatnego ze złóż o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej. Postępowanie to wyprzedzałoby zarówno postępowanie o środowiskowych uwarunkowaniach jak i same postępowanie koncesyjne.

Do czasu wprowadzenia obszaru specjalnego przeznaczenia do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie stosuje się miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w zakresie w jakim są one sprzeczne z decyzją o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia (art. 42k ust. 7 projektu). Oznacza to, że decyzja o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia wyłącza dokumenty planistyczne w tym zakresie. Ponadto, następuje związanie nią innych organów przy sporządzaniu, wydawaniu lub zmianie dokumentacji i decyzji enumeratywnie wymienionych w art. 42k ust. 1 projektu). Finalnie

obszar specjalnego przeznaczenia wprowadza się do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (art. 42k ust. 3-4 projektu). Zaznaczyć również należy, iż podobne zarządzenie zastępcze funkcjonuje już w art. 96 p.g.g. Przy czym wojewodowie będą otrzymywać niezwłocznie zarówno kopie wydanych decyzji o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia, jak i kopie decyzji o udzieleniu koncesji na wydobywanie węgla kamiennego lub węgla brunatnego ze złóż o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej. Regulacje te będą stanowiły uzupełnienie art. 40 ust. 1 p.g.g., który wymienia katalog podmiotów, którym doręcza się kopie decyzji wydawanych na podstawie działu III p.g.g.

Wymienione regulacje mają charakter szczególnych w stosunku do przepisów z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz prawa budowlanego. Jednocześnie nie dokonano całościowego wyłączenia przepisów odrębnych ustaw z uwagi, iż znajdują one zastosowanie chociażby przy zaznaczonym już wprowadzaniu obszaru specjalnego przeznaczenia do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Wskazane preferencje, dzięki którym możliwe będzie szybsze i sprawne prowadzenie postępowań administracyjnych mających na celu realizację wymienionych inwestycji ma podstawowe znaczenie dla bezpieczeństwa energetycznego państwa. Zatem interes w postaci bezpieczeństwa państwa, którego bardzo istotnym elementem jest bezpieczeństwo energetyczne państwa powinien znaleźć odzwierciedlenie w dokumentach planistycznych w gminach na terenie których znajdują się złoża o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej.

Istotnym również jest, iż decyzja o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia nie rodzi praw do terenu oraz nie narusza prawa własności i uprawnień osób trzecich. Ponadto, jeżeli w związku z tą decyzją korzystanie z nieruchomości lub jej części w dotychczasowy sposób albo zgodnie z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe bądź istotnie ograniczone albo jeżeli wartość nieruchomości uległa obniżeniu właściciel albo użytkownik wieczysty może żądać od adresata tej decyzji odszkodowania za poniesioną rzeczywistą szkodę (art. 42g projektu).

W przepisie art. 42m projektu zaproponowano zmiany odnoszące się wprost do postępowania administracyjnego zmierzającego do uzyskania koncesji na wydobywanie węgla kamiennego lub węgla brunatnego ze złóż o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej. Zmiany te mają zwłaszcza na celu przyspieszenie takiego postępowania koncesyjnego. Przy czym w postępowaniu tym, jak i w postępowaniu o utworzeniu obszaru

specjalnego przeznaczenia nieuregulowany stan prawny nieruchomości objętych stosownym wnioskiem lub brak danych w katastrze nieruchomości nie stanowi przeszkody do jego wszczęcia i prowadzenia.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowane przepisy nie będą miały wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Projektowana regulacja nie spowoduje dodatkowych kosztów po stronie sektora finansów publicznych.

Projektowana regulacja nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do uchwalenia projektowanej ustawy środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Warszawa, 10 września 2019 r.

BAS-WAPM-1834/19
TRYB PILNY

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Anna Paluch)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze¹ oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko² zmierza do uregulowania nowego postępowania – postępowania w sprawie wydania decyzji o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia w zakresie wydobywania węgla kamiennego lub węgla brunatnego ze złóż o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej (dalej: postępowanie w sprawie obszaru specjalnego przeznaczenia).

Przeprowadzenie postępowanie w sprawie obszaru specjalnego przeznaczenia miałoby obowiązkowo poprzedzać złożenie wniosku o uzyskanie

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 868, ze zm.).

² Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081, ze zm.).

koncesji na wydobywanie węgla kamiennego lub węgla brunatnego ze złóż o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej.

Projekt określa kryteria uznania złóż węgla brunatnego i węgla kamiennego za złoża o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej. Dodatkowo projekt przewiduje delegację dla Rady Ministrów do wydania rozporządzenia określającego te złoża, wraz ze wskazaniem ich lokalizacji. Projekt ustawy określa treść wniosku o wydanie decyzji o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia, organ właściwy do wydania decyzji oraz tryb postępowania dotyczącego wydania decyzji. W szczególności projekt ustawy stanowi, że jedyną stroną postępowania w sprawie obszaru specjalnego przeznaczenia będzie wnioskodawca. Ponadto projekt przewiduje wyłączenie udziału organizacji społecznych w postępowaniach pomocniczych w stosunku do postępowania w sprawie obszaru specjalnego przeznaczenia (projektowany art. 42c ust. 8 ustawy – Prawo geologiczne i górnicze). Nie wyłącza jednak tego udziału w samym postępowaniu w sprawie obszaru specjalnego przeznaczenia ani w innych postępowaniach, na które decyzja o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia będzie miała wpływ (zob. projektowany 42c ust. 8 ustawy w związku z art. 42k ustawy – Prawo geologiczne i górnicze).

Projekt określa przesłanki odmowy utworzenia obszaru specjalnego przeznaczenia. Byłyby nimi:

- niezgodność terenu objętego wnioskiem z racjonalnym zagospodarowaniem danego złoża, wynikająca z jego uwarunkowań geologicznych,
- pozostawanie wnioskodawcy pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego, w sytuacji, gdy kontrola ta może zagrażać bezpieczeństwu państwa,
- brak posiadania siedziby w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – będącym stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym,
- nieprowadzenie przez podmiot powiązany kapitałowo z wnioskodawcą, przynajmniej przez rok w ciągu ostatnich pięciu lat, działalności polegającej na wydobywaniu węgla kamiennego lub brunatnego ze złóż

Decyzję o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia, zgodnie z projektem, będzie się dołączać do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, a także do wniosku o wydanie koncesji na wydobywanie węgla kamiennego lub węgla brunatnego ze złóż o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej.

Jeżeli w terminie dwóch lat od dnia, w którym decyzja o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia stała się ostateczna, podmiot, który uzyskał tę decyzję, nie wystąpi z wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych

uwarunkowaniach, decyzja o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia wygaśnie.

Udzielenie koncesji na wydobywanie węgla kamiennego lub węgla brunatnego ze złóż o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej ma następować w terminie 21 dni od dnia złożenia wniosku o udzielenie koncesji. Do powyższego terminu nie wliczać się będzie terminów przewidzianych w przepisach prawa do dokonania określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania, okresów trwania mediacji oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu.

Projekt zawiera przepisy przejściowe. Ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Ze względu na zakres projektu ustawy należy przywołać przede wszystkim art. 49 i art. 52 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (dalej: TfUE).

Zgodnie z przywołanym art. 49 TfUE ograniczenia swobody przedsiębiorczości obywateli jednego państwa członkowskiego na terytorium innego państwa członkowskiego są zakazane (...). Zakaz ten obejmuje również ograniczenia w tworzeniu agencji, oddziałów lub filii przez obywateli danego państwa członkowskiego, ustanowionych na terytorium innego państwa członkowskiego. Z zastrzeżeniem postanowień dotyczących przepływu kapitału, swoboda przedsiębiorczości obejmuje podejmowanie i wykonywanie działalności prowadzonej na własny rachunek, jak również zakładanie i zarządzanie przedsiębiorstwami, a zwłaszcza spółkami w rozumieniu artykułu 54 akapit drugi TfUE, na warunkach określonych przez ustawodawstwo państwa przyjmującego dla własnych obywateli.

Stosownie do art. 52 TfUE, postanowienia TfUE dotyczące swobody przedsiębiorczości oraz środki podjęte na ich podstawie nie przesądzają o zastosowaniu przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych przewidujących szczególne traktowanie cudzoziemców, uzasadnione względami porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego.

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: TSUE) dopuszcza w swoim orzecznictwie³ wprowadzanie przez państwa członkowskie także innych ograniczeń swobody przedsiębiorczości. Takie ograniczenia powinny być traktowane jako wyjątek od ogólnej zasady swobody przedsiębiorczości, wymagający szczegółowego uzasadnienia i spełnienia wskazanych w orzecznictwie kryteriów:

³ Zob. np. wyrok TSUE z dnia 30 listopada 1995 r. w sprawie C-55/94 Reinhard Gebhard przeciwko Consiglio dell'Ordine degli Avvocati e Procuratori di Milano.

- muszą być stosowane w sposób niedyskryminacyjny,
- muszą być uzasadnione nadrzędnymi względami interesu ogólnego,
- muszą prowadzić do realizacji celu, jakiemu służą, i
- nie mogą wykraczać poza to, co konieczne do jego osiągnięcia.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Koncesjonowanie przez państwo członkowskie określonej działalności należy uznać za ograniczenie swobody prowadzenia działalności gospodarczej. Podobnie należy ocenić przewidziane w opiniowanym projekcie postępowanie w sprawie obszaru specjalnego przeznaczenia. Ma ono bowiem poprzedzać postępowanie w sprawie udzielenia koncesji na wydobywanie węgla kamiennego lub węgla brunatnego ze złóż o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej, a uzyskanie decyzji o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia ma być jednym z warunków przyznania koncesji.

Należy zatem ocenić, czy ograniczenie takie jest dopuszczalne w świetle postanowień TfUE i orzecznictwa TSUE.

Nie można jednoznacznie przesądzić, czy przewidziane w projekcie postępowanie w sprawie obszaru specjalnego przeznaczenia objęte jest postanowieniami art. 52 TfUE. Z pewnością nie mają zastosowania względy porządku publicznego ani zdrowia publicznego.

Pojęcie bezpieczeństwa publicznego nie zostało zdefiniowane w TfUE, ani w prawie pochodnym UE. Zgodnie z orzecznictwem TSUE, pojęcie bezpieczeństwa publicznego zdaje się nie obejmować kwestii czysto ekonomicznych⁴. Z drugiej strony, kwestie dotyczące bezpieczeństwa energetycznego wydają się mieścić w pojęciu bezpieczeństwa publicznego państwa członkowskiego⁵.

Ograniczenia swobody przedsiębiorczości wynikające z projektowanego postępowania w sprawie obszaru specjalnego przeznaczenia spełniają natomiast kryteria określone w orzecznictwie TSUE. Ograniczenia dotyczą wszystkich podmiotów z Unii Europejskiej w sposób niedyskryminujący ze względu na przynależność państwową. Można je uzasadnić nadrzędnymi względami interesu ogólnego, jakim jest zachowanie przez państwo kontroli nad złożami kopalin o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej. Prowadzą do realizacji zamierzonego celu i nie wykraczają poza to, co konieczne.

⁴ Wyrok TSUE z dnia 26 kwietnia 1988 r. w sprawie C-352/85 Bond van Adverteerders

⁵ Por. wyrok TSUE z dnia 10 lipca 1984 r. w sprawie 72/83 Campus Oil.

4. Konkluzja

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Jacek Krawczyk

BAS-WAPM-1835/19
TRYB PILNY

Warszawa, 10 września 2019 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Anna Paluch) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze¹ oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko² zmierza do uregulowania nowego postępowania – postępowania w sprawie wydania decyzji o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia w zakresie wydobywania węgla kamiennego lub węgla brunatnego ze złóż o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej (dalej: postępowanie w sprawie obszaru specjalnego przeznaczenia).

Przeprowadzenie postępowanie w sprawie obszaru specjalnego przeznaczenia miałyby obligatoryjnie poprzedzać złożenie wniosku o uzyskanie koncesji na wydobywanie węgla kamiennego lub węgla brunatnego ze złóż o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej.

Projekt określa kryteria uznania złóż węgla brunatnego i węgla kamiennego za złoża o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej. Dodatkowo projekt przewiduje delegację dla Rady Ministrów do wydania rozporządzenia określającego te złoża, wraz ze wskazaniem ich lokalizacji. Projekt ustawy określa treść wniosku o wydanie decyzji o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia, organ właściwy do wydania decyzji oraz tryb postępowania dotyczącego wydania decyzji. W szczególności projekt ustawy stanowi, że jedyną stroną postępowania

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 868, ze zm.).

² Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081, ze zm.).

w sprawie obszaru specjalnego przeznaczenia będzie wnioskodawca. Ponadto projekt przewiduje wyłączenie udziału organizacji społecznych w postępowaniach pomocniczych w stosunku do postępowania w sprawie obszaru specjalnego przeznaczenia (projektowany art. 42c ust. 8 ustawy – Prawo geologiczne i górnicze). Nie wyłącza jednak tego udziału w samym postępowaniu w sprawie obszaru specjalnego przeznaczenia ani w innych postępowaniach, na które decyzja o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia będzie miała wpływ (zob. projektowany 42c ust. 8 ustawy w związku z art. 42k ustawy – Prawo geologiczne i górnicze).

Projekt określa przesłanki odmowy utworzenia obszaru specjalnego przeznaczenia. Byłyby nimi:

- niezgodność terenu objętego wnioskiem z racjonalnym zagospodarowaniem danego złoża, wynikająca z jego uwarunkowań geologicznych,
- pozostawanie wnioskodawcy pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego, w sytuacji, gdy kontrola ta może zagrażać bezpieczeństwu państwa,
- brak posiadania siedziby w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – będącym stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym,
- nieprzewodzenie przez podmiot powiązany kapitałowo z wnioskodawcą, przynajmniej przez rok w ciągu ostatnich pięciu lat, działalności polegającej na wydobywaniu węgla kamiennego lub brunatnego ze złóż

Decyzję o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia, zgodnie z projektem, będzie się dołączać do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, a także do wniosku o wydanie koncesji na wydobywanie węgla kamiennego lub węgla brunatnego ze złóż o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej.

Jeżeli w terminie dwóch lat od dnia, w którym decyzja o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia stała się ostateczna, podmiot, który uzyskał tę decyzję, nie wystąpi z wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzja o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia wygaśnie.

Udzielenie koncesji na wydobywanie węgla kamiennego lub węgla brunatnego ze złóż o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej ma następować w terminie 21 dni od dnia złożenia wniosku o udzielenie koncesji. Do powyższego terminu nie wliczać się będzie terminów przewidzianych w przepisach prawa do dokonania określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania, okresów trwania mediacji oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu.

Projekt jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej. Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Jacek Krawczyk